

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2011/54596

Karar No. 2012/670

Tarihi: 17.01.2012

İlgili Kanun / Madde

6100 S.HMK/114, 115

•

- **YARGI YOLU UYUŞMAZLIĞI**
- **YARGI YOLUNUN HMK DA DAVA ŞARTLARI ARASINDA DÜZENLENMİŞ OLMASI**
- **GÖREVSİZLİK KARARAI YERİNE DAVANIN USULDAN DAVA ŞARTLARININ YOKLUĞU NEDENİYLE REDDİNİN GEREKMESİ**

•

ÖZETİ 6100 Sayılı HMK farklı yargı yolunun görevli olması halini göreve ilişkin maddelerde değil HMK 114/b maddesinde dava şartları arasında düzenlemiştir.

Yargı yolunun caiz olması dava şartlarındandır. Mahkemenin dava şartı olması nedeniyle öncelikle adli-idari yargı yolu uyuşmazlığını çözmesi gerekir. Mahkemece isabetli şekilde anılan uyuşmazlığın çözümünün idari yargıya ait olduğu tespit edilmiş ancak görevsizlik kararı verilmiştir.

6100 Sayılı HMK 115/2. maddesine göre mahkeme, dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir.

Mahkemece anılan düzenleme göz önüne alınmadan görevsizlik kararı verilmesi, buna bağlı olarak davalı lehine yargılama giderlerine hükmedilmemesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir

DAVA :Davacı, kıdem tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme, görevsizlik nedeniyle davanın reddine karar vermiştir.

Hüküm süresi içinde davalı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi U.Ocak tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, emekli olduğunu, ödenmeyen kıdem tazminatı alacağını talep etmiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı, davanın reddini istemiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, dava konusu uyuşmazlığın iş kanunundan kaynaklanmadığı, idari bir sözleşmeden kaynaklandığı anlaşılmakla, idari yargı görevli olduğundan görevsizlik kararı verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davalı temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

Yargı çeşitleri (kolları) arasındaki ilişkiye yargı yolu denir. Bu nedenle, medenî yargıda hukuk mahkemesi ile idarî yargıdaki idare mahkemesi arasındaki ilişki, bir yargı yolu ilişkisidir. Hukukumuzda "yargı yolu" için de "görev (vazife)" terimi kullanılmaktadır (bkz: Anayasa m. 158, I; UMK m. 7, I; İYUK m. 9 ve 14). Oysa görev, belirli bir davaya (bir yerdeki) aynı yargı kolundaki ilk derece mahkemelerinden hangisinin bakacağını belirtir. Meselâ, medenî yargıda görev, bir davaya bir yerdeki (ilçedeki) hukuk mahkemelerinden (sulh hukuk, asliye hukuk mahkemeleri ve özel mahkemelerden) hangisi tarafından bakılacağını belirtir. Buna karşılık, bir davaya hukuk mahkemesinde mi yoksa idare mahkemesinde mi bakılacağı, görev değil, yargı yolu sorunudur(Baki Kuru, Hukuk Muhakemeleri Usulü s.722).

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu 1-20. maddelerinde adli yargıda görevli mahkemelere yönelik görev ve yetki hususu düzenlenmiştir. Yukarıda açıklandığı üzere bu düzenlemeler adli yargı mercileri arasındaki görev ve yetki uyumsuzluklarına ilişkindir.

1086 Sayılı HUMK 7/1. maddesinde “Diğer bir mahkeme yahut idari makam veya yargı merciinin görevine giren bir dava veya iş kendisine arz olunan mahkeme, duruşma yapmadan görevsizlik kararı verebileceği gibi davanın her safhasında kendiliğinden görevli olmadığına da karar verir.” düzenlemesi mevcuttu. Bu düzenleme gereği 1086 Sayılı HUMK döneminde idari yargı yolunun görevli olduğu davalarda adli yargı mahkemeleri görevsizlik kararı vermekteydiler. Ancak bu düzenlemeye 6100 Sayılı HMK da yer verilmemiştir. Dolayısıyla aynı yargı yolundaki görev uyumsuzluğuna yönelik düzenlemelerin farklı yargı yollarına uygulanması imkanı yoktur.

6100 Sayılı HMK farklı yargı yolunun görevli olması halini göreve ilişkin maddelerde değil HMK 114/b maddesinde dava şartları arasında düzenlemiştir.

Yargı yolunun caiz olması dava şartlarındandır. Mahkemenin dava şartı olması nedeniyle öncelikle adli-idari yargı yolu uyumsuzluğunu çözmesi gerekir. Mahkemece isabetli şekilde anılan uyumsuzluğun çözümünün idari yargıya ait olduğu tespit edilmiş ancak görevsizlik kararı verilmiştir.

6100 Sayılı HMK 115/2. maddesine göre mahkeme, dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir.

Mahkemece anılan düzenleme göz önüne alınmadan görevsizlik kararı verilmesi, buna bağlı olarak davalı lehine yargılama giderlerine hükmedilmemesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 17.01.2012 gününde oybirliği ile karar verildi.